ΧΡ. Β. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ
ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
& ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 57 - ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. 3242.460

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΑΝΟΣ Β. ΚΟΚΚΑΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Γ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ, ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 20, ΤΗΛ. 624.501 — ΤΕΛΕΞ 5046

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι δημοκρατική

ΤΕΤΑΡΤΗ 28 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1966

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α' (ΚΑΤΟΧΗΣ) 1 - 44 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 23ον ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 6837 ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1.50

Δραματικὴ ρῆξις εἰς τὴν Ἕνωσιν Κέντρου

Ο ΥΙΟΣ ΕΞΕΤΕΛΕΣΕ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ

Ὁ κ. Ἀνδρ. Παπανδρέου καταγγέλλει τὸν πατέρα του ὅτι προδίδει τὸν ἀγῶνα καὶ συμβιβάζεται μὲ τὰς «σκοτεινὰς δυνάμεις» τῶν παρασκηνίων

Ο Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΦΕΡΕΤΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΣ ΝΑ ΤΟΝ ΕΚΔΙΩΞΗ ΚΑΙ ΝΑ ΕΠΙΒΑΛΗ ΤΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ ΤΟΥ

Η ΕΝΩΣΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ διερράγη χθές. Τὴν πρωτοβουλίαν εἶχεν ὁ κ. Ἀνδρ. Παπανδρέου, ὁ ὁποῖος δι' ὀξυτάτων δηλώσεών του πρὸς χθεσινὴν ἐφημερίδα τῆς Θεσσαλονίκης κατήγγειλε τὸν πατέρα του καὶ ἀρχηγὸν τοῦ κόμματος κ. Γ. Παπανδρέου ὡς καταπροδώσαντα τὸν «νέον ἀνένδοτον ἀγῶνα» καὶ τὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος διεκήρυσσε καὶ ἐκάλεσε τοὺς βουλευτὰς τῆς Ε.Κ. νὰ καταψηφίσουν τὸ «ἀνακτορικὸν κατασκεύασμα», ποὺ στηρίζει ὁ πατήρ του.

Ὁ κ. Γ. Παπανδρέου, εἰς τὴν ἐπίθεσιν αὐτὴν τοῦ υἱοῦ του ἀπήντησε διὰ σειρᾶς ἀνωνύμων, ἀρχικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐπωνύμων, κατόπιν, δηλώσεων, διαδηλώνων ἀποφασιστικότητα εἰς τὴν χαρασθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ γραμμήν, τὴν ὑπερψήφισιν δηλαδὴ τῆς ἐξωπολιτικῆς μεταβατικῆς κυβερνήσεως Παρασκευοπούλου. Καὶ προειδοποιεῖ ὅτι «ἡ πειθαρχία εἰς τὴν γραμμὴν ἀποτελεῖ θέμα ἐμπιστοσύνης διὰ τοὺς βουλευτὰς τοῦ κόμματος». Πειθαρχικὰς πάντως κυρώσεις ἐναντίον τοῦ υἱοῦ του δὲν ἐξήγγειλεν. Καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ ρῆγμα δὲν ἐπραγματοποιήθη ἀκόμα τυπικῶς. Ὁ κ. Γ. Παπανδρέου ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐξαγγείλῃ τὰς πειθαρχικὰς κυρώσεις ὅταν ὁ υἱός του εἴτε κατὰ τὴν ψηφοφορίαν εἰς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, εἴτε πρὸ αὐτῆς, διὰ δηλώσεών του, ἤθελεν ἀνακοινώσῃ ὅτι καταψηφίζει τὴν Κυβέρνησιν. Τότε ὁ κ. Γ. Παπανδρέου θὰ ἐξαγγείλῃ ὅτι ὁ κ. Ἀνδρ. Παπανδρέου καὶ ὅσοι ἐκ τῶν βουλευτῶν ἤθελον τὸν ἀκολουθήσῃ, τίθενται αὐτομάτως ἐκτὸς τοῦ κόμματος.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσδιορισθῇ ὁ ἀκριβὴς ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ παραμείνουν πιστοὶ εἰς τὸν κ. Ἀνδρ. Παπανδρέου μέχρι τέλους. Ἐκ τοῦ περιβάλλοντός του ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἀνεβιβάζετο εἰς 50. Ἀντιθέτως, ἀπὸ τὸ Καστρὶ ἐλέγετο ὅτι οὗτοι τελικῶς δὲν θὰ εἶναι

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 7

Πατὴρ καὶ υἱός — ἄλλοτε...

Πλήρης ὑποχώρησις τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου ἔναντι τῆς κυβερνήσεως

ΑΝΕΚΑΛΕΣΕ ΔΗΛΩΣΙΝ ΟΤΙ ΘΑ ΕΔΙΔΕΝ ΑΝΟΧΗΝ.– ΟΥΔΕΝ ΠΕΡΙ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΝ

ΕΙΣ ΠΛΗΡΕΙΣ ὑποχωρήσεις προέβη χθὲς ὁ κ. Γ. Παπανδρέου πρὸς τὸν κ. Παρασκευόπουλον, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχε συνομιλίαν πέραν τῆς ὥρας.

Οὗτος, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ε. Κ. δὲν συνεζήτησε μὲ τὸν πρωθυπουργὸν τὴν σύνθεσιν τῆς κυβερνήσεως, παρὰ τὸ ὅτι ἔχει διακηρύξει, ὅτι μετέχουν αὐτῆς καὶ πρόσωπα «ἐγνωσμένης ἐμπαθοῦς μεροληψίας».

Παραλλήλως, τὴν νύκτα ἀπέσυρε δήλωσίν του, δημοσιευθεῖσαν χθὲς εἰς τὰ «Νέα», ὅτι θὰ δώσῃ μόνον ψῆφον ἀνοχῆς εἰς τὴν κυβέρνησιν.

Αἱ ὑποχωρήσεις αὐταὶ ὀφείλονται προφανῶς εἰς ἀξίωσιν τοῦ κ. Παρασκευοπούλου, ὁ ὁποῖος πρὸ τῆς συναντήσεώς του μὲ τὸν κ. Παπανδρέου εἰς τόνον ὠργισμένον ἔλεγεν εἰς πρόσωπα τοῦ στενοῦ του περιβάλλοντος, ὅτι θὰ ζητήσῃ ἐξηγήσεις ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῆς Ε. Κ. διὰ τὰς δηλώσεις του περὶ ἐπαγρυπνήσεως ἐν σχέσει μὲ τὴν δραστηριότητα τῆς κυβερνήσεως. Ὁ κ. Παρασκευόπουλος φέρεται μάλιστα εἰπὼν ὅτι θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κ. Γ. Παπανδρέου νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ ἐὰν τὸν θεωρῇ «λωποδύτην» καὶ διὰ τοῦτο χρειάζεται ἡ ἐπαγρύπνησις.

Ἐκ τῆς συνομιλίας του μὲ τὸν κ. Παπανδρέου ὁ κ. Παρασκευόπουλος ἀπεκόμισεν, ὡς εἶπεν, τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ὅλοι οἱ βουλευταὶ τῆς Ε.Κ. θὰ ψηφίσουν τὴν κυβέρνησιν.

Ὁ κ. Παρασκευόπουλος συνηντήθη καὶ μὲ τὸν κ. Κανελλόπουλον καὶ σήμερον τὴν 7.30 μ.μ. θὰ συναντηθῇ μὲ τὸν κ. Στεφανόπουλον.

Αἱ συνομιλίαι

Εἰδικότερον, ὁ πρωθυπουργὸς ἐπεσκέφθη χθὲς τὴν 12.30 μ.μ. εἰς Καστρὶ τὸν κ. Παπανδρέου καὶ τὴν 7.30 μ.μ. τὸν κ. Κανελλόπουλον.

Ἐρωτηθεὶς σχετικῶς ὁ πρωθυπουργὸς τὴν ἑσπέραν ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς:

«Ἐπεσκέφθην τὸν ἀξιότιμον ἀρχηγὸν τῆς Ε.Κ. κ. Παπανδρέου καὶ ἤκουσα τὰς ἀπόψεις του ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐσχηματίσθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν μου, τοῦ προορισμοῦ της καὶ τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα καλεῖται αὕτη νὰ ἀντιμετωπίσῃ.

Ἡ σύζητησις ὑπῆρξε βεβαίως καρποφόρος καὶ τὴν κυβέρνησιν κατὰ τὴν προσεχῆ ἐμφάνισίν της εἰς τὴν Βουλὴν θὰ ψηφίσῃ, ὡς μοῦ ἐδήλωσεν ὁ κ. Παπανδρέου, τὸ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν του κόμμα.

Τὴν ἑσπέραν ἐπεσκέφθην τὸν ἀξιότιμον ἀρχηγὸν τῆς ΕΡΕ κ. Κανελλόπουλον.

Ἤκουσα ἐπίσης καὶ τὰς ἀπόψεις τούτου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος καὶ ὁ κ. Κανελλόπουλος μοῦ ἐδήλωσεν ὡσαύτως, ὅτι τὸ ὑπὸ τὴν

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ 7

ΕΛΕΥΘΕΡΑ

ΕΣΤΕΡΕΙΤΟ οὐσιαστικῆς βαρύτητος ἡ διευκρίνησις τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου, ὅτι θὰ ἔχῃ ἔννοιαν ἀνοχῆς ἡ ψῆφος, ποὺ θὰ παράσχῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν Ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἔσπευσε χθὲς νὰ τὴν ἀποσύρῃ. Μικρὰ ἡ ζημία. Διότι τὸ ἐλάχιστον, ποὺ ὀφείλει ὁ κ. Παπανδρέου νὰ πράξῃ, καὶ διὰ τὴν παράταξιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὁμαλῆς πολιτικῆς ἐξελίξεως εἰς τὴν χώραν, εἶναι νὰ θέσῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τὰς δύο ἀειώσεις, ποὺ τοῦ ὑπεδείχθησαν χθὲς ἀπὸ αὐτὴν τὴν στήλην: Πρῶτον, νὰ τοποθετηθοῦν πρόσωπα κοινῆς ἐμπιστοσύνης καὶ πράγματι «ἐγνωσμένης ἀμεροληψίας» τοὐλάχιστον εἰς τὰ ὑπουργεῖα Δικαιοσύνης, Ἐσωτερικῶν, Δημοσίας Τάξεως, καθὼς καὶ εἰς τὸ ὑφυπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Καί, δεύτερον, νὰ μὴ γίνουν προγραφαί εἰς τὸ στράτευμα. Τὰ ἄλλα ὅλα θὰ ἦσαν φιλολογία ἀπαράδεκτος καὶ ἐξαπάτησις τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τοῦ λαοῦ. Ὅλαι ὅμως αἱ ἐνδείξεις πείθουν ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν ὁδὸν θὰ ἐμμείνῃ ὁ κ. Γ. Παπανδρέου, δέσμιος πλέον μετὰ τὴν συνθηκολογησίν του.

ΕΙΝΑΙ, κατὰ βάσιν, ὀρθὴ ἡ ἄποψις τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου, ὅτι οὐδὲν ἄλλο νομοθέτημα πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἀπὸ τὴν παροῦσαν Βουλήν, πλὴν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου. Ἀλλὰ πῶς συμβιβάζεται μὲ τὸ πεντάμηνον, ποὺ παρεχώρησεν εἰς τὴν νέαν κυβέρνησιν; Διότι θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν νὰ καταστῇ ἀδύνατος ἡ νομοθετικὴ ἀντιμετώπισις τῶν ὑφισταμένων προβλημάτων ἐπὶ ἓξ μῆνας καὶ πλέον, μέχρι τοῦ σχηματισμοῦ τῆς κυβερνήσεως, ποὺ θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς. Ἀποτελεῖ δὲ τοῦτο μίαν ἀκόμη ἀπόδειξιν τοῦ ποῦ ὁδηγοῦν αἱ ἄφρονες συμφωνίαι.

ΕΠΕΡΙΤΤΕΥΕ νὰ τονισθῇ καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν Τούρκων ὅτι, διὰ νὰ δεχθοῦν συνέχισιν τοῦ διαλόγου μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἀξιοῦν νὰ πληροφορηθοῦν ὑπευθύνως, ὅτι ἔχει δοθῇ εἰς τὴν κυβέρνησιν Παρασκευοπούλου, ἀπὸ τὰ κόμματα ποὺ τὴν στηρίζουν, ἐξουσιοδότησις ἐν λευκῷ νὰ διαπραγματευθῇ τὸ θέμα τῆς Κύπρου. Αὐτονόητον εἶναι, ὅτι μόνον μὲ τὴν ἐξουσιοδότησιν τῶν δύο κομμάτων, ποὺ τὴν στηρίζουν, δύναται νὰ διαπραγματευθῇ τὸ Κυπριακὸν ἡ παροῦσα κυβέρνησις. Καὶ ὅτι τὰ δύο κόμματα θὰ φέρουν εἰς τὸ ἀκέραιον τὴν εὐθύνην διὰ τὸν χειρισμὸν τοῦ θέματος ἀπὸ μέρους της.

ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΝ προκαλεῖ ἡ καταγγελία, ὅτι ἐχορηγήθησαν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ νοσοκομείου «Βασιλεὺς Παῦλος» τρόφιμα, ποὺ ἐχαρακτρίσθησαν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἰατροῦ ὡς «ἀπορρίμματα», ἀλλὰ παρελήφθησαν καὶ ἐχρησιμοποιήθησαν κατ' ἀξίωσιν τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τοῦ ἱδρύματος. Ἐπὶ τῆς καταγγελίας πρέπει νὰ διεξαχθῇ αὐστηροτάτη ἀνακρισις καὶ νὰ ἐπιβληθοῦν βαρεῖαι κυρώσεις εἰς τοὺς ὑπευθύνους, ἐὰν ἀποδειχθῇ ἀκριβής. Ὀφείλει δὲ ὁ ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς νὰ παρακολουθήσῃ προσωπικῶς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀνακρίσεως καὶ νὰ ἐπιδείξῃ ἐνεργὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ταχεῖαν καὶ πλήρη διαλεύκανσιν τῆς ὑποθέσεως.

ΑΤΥΧΗΣ εἶναι ἡ ἀπόπειρα τῆς «Καθημερινῆς» νὰ δικαιολογήσῃ τὴν φάσιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὅτι «τοῦ ἀνετέθη τὸ ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης», ἐπικαλουμένη τὸ ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὸ ὁποῖον «ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς ὑπουργούς». Διορίζει τοὺς ὑπουργοὺς ὁ Βασιλεύς, ἀλλὰ καθ' ὑποδειξιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὁ ὁποῖος καὶ τοῦ ἐπιδίδει κατάλογον μὲ τὰ πρόσωπα ποὺ ἐπέλεξε. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πρωθυπουργὸς τοὺς ἐπιλέγει, οἱ ὑπουργοί, παραιτούμενοι, ὑποβάλλουν πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν, καὶ ὄχι πρὸς τὸν Βασιλέα, τὰς παραιτήσεις των.

ΕΥΤΥΧΗΜΑ εἶναι, ὅτι ὑπῆρξεν ἀναλίμακτος ἡ ἑορταστικὴ ἔξοδος τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης κατὰ τὰ ἐφετεινὰ Χριστούγεννα. Τοῦτο δὲ πρέπει νὰ ὁδηγήσῃ, ἀντὶ χαλαρώσεως, εἰς συστηματικωτέραν ἀκόμη ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων, ποὺ συνετέλεσαν, κατὰ μέγα μέρος, εἰς τὸν ἀναίμακτον ἑορτασμόν.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΗΡ

«Δὲν ἔπρεπε νὰ γεράσῃς, προτοῦ φρονιμέψῃς»
Ο ὐ ί λ λ ι α μ Σ α ί ξ π η ρ, εἰς τὸν «ΒΑΣΙΛΕΑ ΛΗΡ»

ΠΟΛΛΟΥΣ ρόλους ἔχει παίξῃ εἰς τὴν μακράν του σταδιοδρομίαν ὁ Γεώργιος Παπανδρέου. Ἔχει παίξῃ τὸν ρόλον τοῦ περιπαθοῦς ἐραστοῦ τῆς ἐξουσίας. Ἔχει παίξῃ, συχνά, τὸν ρόλον τοῦ Ναρκίσσου, ποὺ μεθᾷ ἀπὸ τὸν αὐτοθαυμασμόν του. Ἔχει παίξῃ ρόλους μικροὺς καὶ μεγάλους, ταπεινοὺς καὶ ἡρωικούς. Καί νά! Ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ μεγάλου δραματολογίου. Παίζει τώρα τὸν συγκλονιστικὸν Βασιλέα Λήρ. Καὶ δὲν εἶναι πλέον ὑπόκρισις. Εἶναι πυρίνη δοκιμασία τῆς ψυχῆς. Ὅπως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Λήρ, ἡ ἀνθρωπίνη ἀφροσύνη μαστιγώνεται ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην εὐτέλειαν καὶ ἀχαριστίαν, ἐνσαρκωμένην ὑπὸ τὴν ἀπεχθεστέραν της μορφήν: Τὴν εὐτέλειαν καὶ τὴν ἀχαριστίαν τοῦ ἴδιου σου τοῦ τέκνου. Αὐτὴν τὴν δοκιμασίαν συμβολίζει ὁ Βασιλεὺς Λήρ. Αὐτὴν ζῇ τώρα ὁ Γεώργιος Παπανδρέου.

ΟΠΩΣ ὁ Λήρ, ἔτσι καὶ ὁ Γεώργιος Παπανδρέου ἀσυλλόγιστα διεμοίρασεν ἐν ζωῇ τὸ βασίλειόν του, τὴν ἡγεσίαν του. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό. Ἀπεστερήθη, χάριν τοῦ υἱοῦ του, καὶ τῆς πρωθυπουργίας καὶ τῶν καλυτέρων συνεργατῶν του, διέσπασε τὸ κόμμα, ἀπεμπόλησε τὴν ἐντολὴν τοῦ λαοῦ καὶ τὰς ὑποχρεώσεις του ἔναντι τῆς παρατάξεως ποὺ τὸν ἀνέδειξεν ἡγέτην. Ἡ μέριμνα νὰ κληροδοτήσῃ εἰς τὸν υἱὸν τὴν πολιτικήν του περιουσίαν, ἡ ἀνόητος καὶ ἀθέμιτος φιλοδοξία νὰ μεταβάλῃ τὴν μεγάλην παράταξιν εἰς οἰκογενειακὸν μικρομάγαζον, ἡ ἀδυναμία του νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὰς συνεχεῖς πιέσεις καὶ τοὺς ἐκβιασμοὺς τοῦ υἱοῦ, τὸν ὠδήγησαν εἰς ἀδιέξοδον. Καὶ τὸ ἀδιέξοδον εἰς τὴν ἄφροντα συνθηκολόγησιν. Ἐκεῖ τὸν ἐπερίμενε ὁ Ἀνδρέας. Καὶ μὲ μίαν ριπὴν πολυβόλου τὸν ἐξετέλεσε χθὲς πολιτικῶς καὶ τὸν ἀφῆκε σφαδάζοντα βιολογικῶς.

Δὲν ὑπῆρξεν ἁπλῶς ἀρνητικὴ ἀδιαφορία καὶ ἀχαριστία, ὅπως συνέβη εἰς τὸν Λὴρ μὲ τὰς θυγατέρας του. Ὁ υἱὸς ἤρπασεν ὅ,τι εὐρέθη ἐνώπιόν του, ὅλας τὰς δυνατὰς πολιτικὰς μομφὰς καὶ τὰς ἐξαπέλυσε καταπρόσωπον τοῦ πατρός του. Τὸν κατηγόρησε δι' ἀσυνέπειαν, διὰ συνθηκολόγησιν μὲ τὰς σκοτεινὰς δυνάμεις, μὲ τὰς ξένας ἐπιρροάς, μὲ τὰ συγκροτήματα. Διὰ δικαίωσιν τοῦ βασιλικοῦ πραξικοπήματος, δι' ὑποταγὴν εἰς τὴν «Κίρκην» τῆς Αὐλῆς, διὰ φαλκίδευσιν τῶν θέσεων τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, δι' ἀνοικτὴν παραβίασιν τῶν ἀποφάσεων τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος τοῦ κόμματος. Καὶ ἐκάλεσε τοὺς βουλευτὰς εἰς ἀνταρσίαν κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ πατρός του. Καὶ ὁ ταλαίπωρος Λὴρ εδρε μὲ κόπον τὴν δύναμιν νὰ ψελλίσῃ: «Πρόκειται περὶ θλιβερᾶς παρεξηγήσεως. Διότι δὲν ὑπάρχει συνθηκολόγησις. Ὑπάρχει φρίαμβος». Πράγματι, φρίαμβος! Ἕνας φρίαμβος μουσκεμένος ἀπὸ κρύον ἱδρῶτα...

ΤΟ χειρότερον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου δὲν εἶναι ἡ ἀνάλογητος καὶ ἀχάριστος σκληρότης τοῦ υἱοῦ του. Τὸ χειρότερον εἶναι ὅτι, ὅσον ἔχει ἀνθρωπίνως ἄδικον, ἄλλο τόσον ἔχει πολιτικῶς δίκαιον εἰς ὅσα καταμαρτυρεῖ τώρα κατὰ τοῦ πατρός του ὁ υἱός. Δι' αὐτὸ πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως. Ἐπειδὴ ὑπάρχει, πράγματι, κραυγαλέα ἀσυνέπεια τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, πρὸς ὅσα μεγαλόστομα διεκήρυσσε. Ἐπειδὴ ὑπάρχει, πράγματι, συνθηκολόγησις ἄφρων καὶ ἐπικίνδυνος τόσον διὰ τὴν δημοκρατικὴν παράταξιν, ὅσον καὶ διὰ τὰς μελλοντικὰς πολιτικὰς ἐξελίξεις τῆς χώρας. Ὁ υἱὸς κτυπᾷ τὸν πατέρα μὲ ἔνσφαιρα πυρά, ὅπου τὸν πονεῖ καὶ ὅπου τὸν σφάζει. Καὶ αὐτὸς ἀσπαίρει.

ΘΑ εἴπουν ἴσως μερικοί: «Εὖγε τοῦ Ἀνδρέα! Ἔθεσε τὴν πολιτικὴν συνέπειαν, τὸ καθῆκον ἔναντι τοῦ λαοῦ ὑπεράνω συναισθηματισμῶν, ὑπεράνω οἰκογενειακῶν δεσμῶν, ὑπεράνω ἀδυναμιῶν. Μεταξὺ τῆς στοργῆς πρὸς τὸν πατέρα καὶ τοῦ πολιτικοῦ χρέους, μὲ πόνον ψυχῆς ἐδιάλεξε τὸν δρόμον τοῦ χρέους».

Ἡ πλάνη εἶναι οἰκτρά. Δὲν ὑπάρχει, ποτέ, διὰ κανένα, κανενὸς εἴδους καθῆκον, ποὺ νὰ ἐπιτρέπῃ καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον, ποὺ νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς οἱονδήποτε νὰ γίνεται ἀπάνθρωπος. Ὅταν εἶναι κανεὶς ὄχι μόνον βιολογικὸν ἀλλὰ καὶ πολιτικὸν δημιούργημα τοῦ πατέρα του, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸν Ἀνδρέαν Παπανδρέου, διατηρεῖ τὸ δικαίωμα καὶ ὑποχρεοῦται ἀκόμη νὰ ἔχῃ τὰς γνώμας του. Δικαιοῦται καὶ ὑποχρεοῦται νὰ τὰς διατηρῇ, διαφωνῶν. Ἀλλά, τότε, λέγει ὅτι διαφωνεῖ καὶ πηγαίνει εἰς τὸ σπιτάκι του. Δὲν ἐκτελεῖ τὸν πατέρα του εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δρόμου. Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου ἐγάζωσε μὲ τὸ πολυβόλον τὸν πατέρα του χθές, δὲν εἶναι καρπὸς πολιτικῆς συνεπείας καὶ πίστεως. Εἶναι ἡ φυσικὴ συνέπεια τοῦ κυνισμοῦ του, τῶν ἀνειλημμένων δεσμεύσεων καὶ τῆς ἀμέτρου φιλοδοξίας του. Δι' αὐτὸ καὶ τὸ εἶχε προῖδῃ ἡ στήλη αὐτή, ὅτι κάποτε θὰ συνέβαινε, χωρὶς νὰ ἐπαγγέλλεται τὴν μαντικὴν τέχνην. Ἐπειδή, ἁπλῶς γνωρίζει ν' ἀναλύῃ τοὺς ἀνθρώπους.

ΑΣΠΑΙΡΕΙ τώρα ὁ Γεώργιος Παπανδρέου. Ἐξηυτελισμένος ὡς πολιτικὸς ἡγέτης, ἐξουθενωμένος ὡς πατέρας. Καὶ καθὼς προχωρεῖ εἰς τὸν δραματικώτερον ρόλον τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς του, δὲν ἔχει κὰν τὴν παρηγορίαν καὶ τὴν λύτρωσιν, ποὺ εὕρισκεν ὁ Οἰδίπους ὅταν ἔρριπτε καταπρόσωπον θεῶν καὶ ἀνθρώπων τὴν συγκλονιστικὴν διαμαρτυρίαν: «Ἔπαθον, δ' οὐχ ἔδρασα»! Παθαίνει ἄξια τῶν ὅσων «ἔδρασε», τῶν ὅσων διέπραξε. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ σκληρότερη μοῖρα, ἡ μεγάλη καταδίκη.

Ἡ ἀπόφασις διὰ τὴν δίκην Λαμπράκη ἴσως αὔριον

ΣΗΜΕΡΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΕΙ Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 27. (Τοῦ ἀπεσταλμένου μας)

ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ ἢ τὸ ἀργότερον τὴν Παρασκευὴν προβλέπεται νὰ ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ Κακουργιοδικείου εἰς τὴν δίκην διὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Λαμπράκη.

Σήμερον ἐν τῷ μεταξὺ ἠγόρευσαν οἱ δύο τελευταῖοι συνήγοροι τῆς ὑπερασπίσεως κ.κ. Διελυνᾶς καὶ Ἰορδάνογλου.

Αὔριον (σήμερον) θὰ δευτερολογήσῃ ὁ εἰσαγγελεὺς κ. Δελαπόρτας.

Ὑπάρχουν πληροφορίαι, ἀνεξακρίβωτοι πάντως, ὅτι κατὰ τὴν δευτερολογίαν του ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς θὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις εἰς τὰς προτάσεις τὰς ὁποίας διετύπωσεν ἀρχικῶς εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του, τοὐλάχιστον δι' ὡρισμένους ἐκ τῶν κατηγορουμένων. Ὡς ἐκ τούτου, ἡ δευτερολογία τοῦ κ. Δελαπόρτα ἔχει προκαλέσει ἐνδιαφέρον.

Φαίνεται, πάντως, ὅτι ὁ κ. Δελαπόρτας ἔκρινεν ἀναγκαίαν τὴν δευτερολογίαν του διὰ νὰ διευκρινίσῃ καὶ νὰ καταστήσῃ πλέον ἀνάγλυφα ὡρισμένα σημεῖα τῆς κατηγορίας.

Γ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

ΤΑ «ΡΕΖΙΛΙΚΙΑ»

...!

(Τοῦ Βας).

ΟΙ ΡΩΣΟΙ ΘΑ ΕΠΙΔΙΩΞΟΥΝ ΟΠΩΣ ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΝ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟΣΤΕΙΛΟΥΝ ΕΠΗΝΔΡΩΜΕΝΟΝ ΣΚΑΦΟΣ

ΜΟΣΧΑ, 27. (Γιουνάϊτεντ). — Ρωσικὴ ἐφημερὶς διατυπώνει σήμερον τὸν ὑπαινιγμὸν ὅτι οἱ Ρῶσοι ἐνδεχομένως θὰ ἐπιτύχουν μεταφορὰν δειγμάτων τοῦ ἐδάφους τῆς Σελήνης εἰς τὴν Γῆν πρὶν ἢ ἐπιχειρήσουν ἀποστολὴν κοσμοναυτῶν εἰς τὴν Σελήνην.

Ἡ «Φιλολογικὴ ἐφημερὶς» ἀσχολουμένη μὲ τὸ θέμα τῆς συνθέσεως τοῦ ἐδάφους τῆς Σελήνης, μετὰ τὸ πρόσφατον ἐπίτευγμα τῆς προσεληνώσεως τοῦ «Λούνα 13» γράφει ὅτι Ρῶσοι γεωλόγοι ἐδήλωσαν ὅτι συνεπείᾳ σεισμικῶν δονήσεων μεταβάλλεται, πιθανώτατα ἡ ἐπιφάνεια τῆς Σελήνης καὶ ὅτι μόνον ἐκ τῆς μελέτης δειγμάτων τοῦ σεληνιακοῦ ἐδάφους θὰ δυνηθοῦν οἱ ἐπιστήμονες νὰ ἀνακαλύψουν τὴν ἡλικίαν τῆς Σελήνης καὶ νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν διαδικασίαν τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐπιφανείας της.

Οἱ ἐπιστήμονες τονίζουν ὅτι τὰ προβλήματα αὐτὰ ἔχουν στενὴν σχέσιν μὲ τὴν προετοιμασίαν ἀποστολῆς ἀνθρώπων εἰς τὴν Σελήνην.

Διακρίνεται κόκκος ἄμμου

Σχολιάζων τὰ στοιχεῖα ποὺ ἀποστέλλει ὁ «Λούνα 13», ὁ ἀκαδημαϊκὸς Β. Κουλεμπάκιν ἐδήλωσε σήμερον ὅτι αἱ φωτογραφίαι τοῦ «Λούνα 13» εἶναι πολὺ ἀκριβεῖς καὶ καθαραί. «Διακρίνομεν εἰς τὰ κλισὲ καὶ τὰς διαστάσεις ἑνὸς κόκκου ἄμμου» εἶπε.

«Ἡ πρώτη ἐντύπωσις ἀπὸ τὰς φωτογραφίας εἶναι ὅτι ἔχομεν πλουσιωτάτην συλλογὴν στοιχείων, ποὺ θὰ μᾶς ἐπιτρέψουν τὴν διασταύρωσιν τῶν στοιχείων καὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς διαφορᾶς τῶν «ἠπειρωτικῶν» καὶ «θαλασσίων» πανοραμικῶν φωτογραφιῶν τῆς Σελήνης.

Θὰ δυνηθῶμεν ἐπίσης μὲ τὰ στοιχεῖα αὐτὰ νὰ συντάξωμεν ἀκριβῆ χάρτην τῆς ἐπιφανείας τῆς Σελήνης, νὰ μετρήσωμεν τὸ μαγνητικόν της πεδίον καὶ τὴν ραδιενέργειαν. Ὅλα τὰ στοιχεῖα αὐτὰ εἶναι ἀπαραίτητα εἰς τὰ πληρώματα τῶν ἐπηνδρωμένων διαστημοπλοίων ποὺ θὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Γῆν μὲ προορισμὸν τὴν Σελήνην».

ΕΛΕΓΕΤΟ μὲν Βιρτυούζο, ἀλλὰ δὲν ἀπεδείχθη ὁ Σικελός, ὁ ὁποῖος ἀπήγαγε τὴν Ματία, γιὰ νὰ τὴν ἀναγκάσῃ, σὲ γάμο! Κι', ἴσως, νὰ μὴ παρέλειψε καμμίαν δεξιοτεχνίαν, τίποτε ἐξ ὅσων θὰ ἐθεωροῦντο συντελεστικά, προς δικαίωσιν, τοὐλάχιστον, τοῦ ἐπωνύμου. Πιθανόν, νὰ ἐκάλυψε, πλήρ

Ὁ κινηματογράφος

ΚΡΙΤΙΚΗ ΝΕΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

Τοῦ κ. Γ. Μπακογιαννόπουλου

ΑΥΤΗΝ τὴν ἑβδομάδα δὲν ὑπάρχει καμμία σημαντικὴ ξένη «καλλιτεχνικὴ» ταινία γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν προσοχή μας, οὔτε καμμία ἑλληνική, ἐνδιαφέρουσα εἴτε σὰν ἀποτέλεσμα εἴτε σὰν χῶρος προβληματισμοῦ. Σὰν συνέχεια μόνον τοῦ βασικοῦ μας θέματος τῆς προηγουμένης ἑβδομάδας, ἀξίζει τὸν κόπο νὰ σημειωθῇ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἀξιολόγης ταινίας τοῦ Ροβήρου Μανθούλη «Πρόσωπο μὲ πρόσωπο». Ἡ ψυχολογικὴ καὶ κοινωνικὴ αὐτὴ σάτιρα τῆς Ἀθήνας στὰ 1966 κατώρθωσε νὰ ξεπεράσῃ τὸ χάντικαπ τῆς μὴ διανομῆς ἀπὸ τὰ μεγάλα μονοπωλιακὰ συγκροτήματα καὶ νὰ προσελκύσῃ τὸ κοινό. (Στὸν «Ἕσπερο» ἔκανε περισσότερα εἰσιτήρια ἀπὸ μιὰ ὑπερπαραγωγὴ σὰν τὴν «Βίβλο»). Ἔτσι προβάλλεται καὶ γιὰ δεύτερη ἑβδομάδα σὲ α' προβολή, στὸ «Ρόδον», πράγμα σχεδὸν ἀπίθανο γιὰ ἀνεξάρτητη ἑλληνικὴ παραγωγή. Καὶ σκέπτεται κανεὶς μὲ θλίψη τὴν θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία ποὺ θὰ εἶχε μιὰ τέτοια ταινία ἂν λαισαριζόταν π.χ. ἀπὸ τὴν ἑταιρία «Δαμασκηνὸς — Μιχαηλίδης» μὲ τὸν διαφημιστικὸ θόρυβο καὶ τὶς ὀκτὼ αἴθουσες τῆς «Ντάμας σπαθί». Πότε τέλος πάντων θὰ καταλάβουν οἱ ἔμποροι τῆς 7ης τέχνης ὅτι ὑπάρχουν καὶ «καλλιτεχνικὲς» ταινίες ποὺ εἶναι ἐμπορικώτερες ἀπὸ ἄλλες ποὺ ἔγιναν εἰδικὰ μ' αὐτὸ τὸν στόχο; Πότε θὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι συντελεῖται καὶ στὸ κοινὸ μιὰ πνευματικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἐξέλιξη, ἀργὴ ἴσως ἀλλὰ ἀναπότρεπτα σταθερή; Αὐτὴ ἡ ἐξέλιξη ἀπαιτεῖ μία ἀντίστοιχη ἀνανέωση τῶν ἐκφραστικῶν μέσων καὶ τῶν θεμάτων, ἕνα, ἔστω καὶ κατὰ διαλείμματα ἐμφανιζόμενο, πειραματισμό, ὥστε νὰ βρίσκεται ὁ κινηματογράφος μαζὶ μὲ τὴν πρώτη φάλαγγα τοῦ κοινοῦ, κι ὄχι μὲ τὴν βραδυπορία.

Ἡ ἔλλειψη πραγματικὰ ἀξιολόγων ταινιῶν αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα συμπίπτει πολὺ περίεργα μὲ τὴν ἐμφάνιση τριῶν ἐνδιαφερόντων δειγμάτων τῆς παλιᾶς καλῆς χολλυγουντιανῆς παράδοσης, ποὺ ἐμφανίζεται σταθερὴ θεματολογικὰ καὶ ἐκφραστικὰ κι ὅμως μαζὶ ἀνανεωμένη σ' ἕνα συνδυασμὸ ποὺ μᾶς εἶχε λείψει ἰδιαίτερα στὰ τελευταῖα χρόνια.

ΧΑΒΑΗ

Οἱ Εὐρωπαῖοι κινηματογραφικοὶ κριτικοὶ ποὺ ἔζησαν τὰ εἴκοσί τους χρόνια γύρω στὰ 1930 μᾶς μετέδωσαν στὰ κείμενά τους τὴν μαγεία, τὸν πυρετό, τὴν ὀχανὴ ἐπέκταση τοῦ σύμπαντος ποὺ στάθηκε γι' αὐτοὺς ὁ ἀμερικανικὸς κινηματογράφος στὴν πιὸ πλούσια κι ἐντυπωσιακή του στιγμή: Στὴν Γαλλία ὁ Ζὰν — Ζώρζ Ὠριὸλ κι ὁ Ἀνρὶ Ἀζὲλ, στὴν Ἰταλία ὁ Λουΐτζι Κιαρίνι κι ὁ Φραντσέσκο Παζινέττι, ἀκόμα καὶ στὴν Ἑλλάδα ὁ πρῶτος συνειδητὸς καὶ ἄξιος κινηματογραφικὸς κριτικός, ὁ Γ. Ν. Μακρῆς, ποὺ στὸ «Δεκαπενθήμερο» τῆς «Νέας Ἑστίας» ἀγωνίσθηκε νὰ προσφέρῃ τὶς βάσεις μιᾶς κινηματογραφικῆς παιδείας γιὰ τὴν ἀγνοημένη τότε στὸν τόπο μας ἑβδόμη τέχνη.

Ἦταν μιὰ μαγεία κάπως θολή, καντινὴ πρὸς τὴν τοξικομανία, ἤταν ἡ ὁριστικὴ ἐπιβολὴ τοῦ κινηματογράφου σὰν μύθου, σὰν τόπου προνομούχου ἀπου ὁ θεατὴς ἄφηνε νὰ προβάλλωνται καὶ τὰ δικά του συνήθως ἀναστελλόμενα συναισθήματα. Μέσα στὶς καλύτερες ἀπ' αὐτὲς τὶς ταινίες ἀποκρυστιλλωνόταν ὁ μύθος κι ἡ πραγματικότητα τῆς Ἀμερικῆς ἕνας ἀκαθόριστος λυρισμὸς ποὺ παρέσυρε μαζί του τὰ βασικὰ χαρακτηριστικά: Τὸν φόβο, τὸ γέλιο, τὸν ἔρωτισμό, τὴν βία καὶ τὴν τρυφερότητα. Ἡ πλούσια αὐτὴ γιορτὴ συμπύκνωνε ἔτσι τὰ δύο βασικὰ ρεύματα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς, ὅπως τὰ εἶχε πρωτοδῆ ὁ Μπωντλαίρ: Ἀπὸ τὴ μιὰ φυγὴ ἀπὸ τὴ ζωή, φόβος τῶν προβλημάτων της, φλογερὴ ἀναζήτηση ἑνὸς ἄλλου κόσμου, ὑπερβατικοῦ (ἢ μεταφυσικὴ πλευρὰ) ἢ ἁπλῶς διαφορετικοῦ (ἐξωτισμὸς). Κι ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄγριο ὁρμὴ γιὰ ζωή, ἐπίθεση ἐντατικὴ καὶ συχνὰ παροξυστική, πήδημα στὴν καρδιὰ τῆς πάλης γιὰ τὴν κατάκτησή της, εἴτε ἀνθρώπινα εἴτε κοινωνικά.

Αὐτὰ τὰ δύο στοιχεῖα ἑνωμένα ἢ ἀντιτιθέμενα ἀποτέλεσαν τὸ καλύτερο μέρος τοῦ χολλυγουντιανοῦ κινηματογράφου τῆς ἀκμῆς, αὐτὰ ἀπαρτίζουν τὴν βαθύτερη οὐσία τῆς ἀμερικανικῆς ταινίας ποὺ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸ μυθιστόρημα στὴν λογοτεχνία.

Στὰ τελευταῖα δεκαπέντε χρόνια τὸ Χόλλυγουντ φαινόταν νὰ χάνῃ τὴν βασική του αὐτὴ μυθοποιητικὴ δύναμη. Τραυματισμένο ἀπὸ τὴν τηλεόραση κι ἀπὸ τὴν ἄνοδο τῶν ἐθνικῶν κινηματογράφων σ' ὅλο τὸν κόσμο ἄρχισε νὰ παραπαίῃ ἀνάμεσα στὸν εὐρωπαϊκὸ κινηματογράφο ποὺ εἶναι κυρίως ἔρευνα, ποίηση ἢ δοκίμιο καὶ στὶς πατροπαράδοτες κατευθύνσεις του, ἀποτυγχάνοντας τελικὰ καὶ στὰ δυό. Ὁ «Μπὲν Χοὺρ» ἢ ἡ «Κλεοπάτρα» εἶναι χειρότερες ἀπὸ τὶς παλιὲς ταινίες τοῦ Σεσὶλ ντὲ Μίλλ γιατὶ χάθηκε ἡ ἀφελὴς μαγεία τοῦ παραμυθιοῦ, κι ὁ πιὸ χαρακτηριστικὸς μῦθος τῶν τελευταίων ἐτῶν, ὁ Τζέημς Μπόντ, γεννήθηκε στὴν Ἀγγλία.

Τὸ «Χαβάη» κατορθώνει αὐτὸν τὸν μικρὸν ἄθλο: Εἶναι ἕνα μυθιστόρημα — ποταμὸς ἱκανὰ ἐκσυγχρονισμένο. Ἀπὸ τὴ μιὰ ὑπάρχουν, ἀναζωογονημένα ὅλα τὰ παραδοσιακὰ στοιχεῖα: ἐξωτερικὰ ἕνα πραγματικὸ φεστιβὰλ ὅλων τῶν δυνατοτήτων τοῦ θεάματος γιὰ νὰ συγκινήσῃ, νὰ καθηλώσῃ, νὰ χαϊδέψῃ τὰ μάτια καὶ τὴν φαντασία. Μὲ τὴν παλιὰ ἐκείνη τόλμη ποὺ συγγένευε τόσο μὲ τὴν ἀφελῆ ἀσυνειδησία ἀναμιγνύονται ἡ θρησκευτικότητα, τὰ καλὰ αἰσθήματα, τὸ μεγαλειῶδες (ἔστω καὶ σὰν χρωμολιθογραφία), οἱ φυσικὲς δυνάμεις. Θύελλες καὶ πάλη μέσα στοὺς δρόμους γέννες καὶ τυφλώματα, ἀρρώστιες καὶ θάνατοι, μαγικὲς τελετὲς καὶ ἀνθρώπινη τρυφεράδα, θάλασσα καὶ καρχαρίες, συγκρούσεις αἰσθημάτων καὶ καθήκοντα, ὅλα αὐτὰ τοποθετημένα στὸν περασμένο αἰώνα, σ' ἕνα θαυμαστὸ φυσικὸ πλαίσιο, μὲ ὡραιότατους ἠθογενεῖς καὶ κινηματογραφημένα μὲ αἴσθηση τοῦ ρυθμοῦ, τῶν χρωμάτων καὶ τῶν συγκρούσεων. Νὰτο τὸ μυθικὸ θέαμα.

Ὅμως τὸ θέαμα αὐτὸ εἶναι ἕνα γνήσιο μυθιστόρημα. Ἐπιχειρεῖ κι ἐπιτυγχάνει νὰ παρακολουθήσῃ τὴν κομπύλη μιᾶς ἀνθρώπινης ζωῆς, μέσα στὴν ἀμετάτρεπτη χρονικὴ της ἐξέλιξη καὶ παρόλληλα νὰ τὴν τοποθετήσῃ ὀργανικὰ μέσα στὴν ἐξέλιξη μιᾶς ὁλότητας κι ἑνὸς ὁλόκληρου τόπου. Αὐτὴ ἡ παρακολούθηση τοῦ ρεύματος τοῦ χρόνου εἶναι ποὺ δίνει τὴν ἑλικοειδῆ κι ἐλλειπτικὴ πορεία τῆς ταινίας καὶ τῆς προσθέτει ὁβὶμα ὁβὶμα τὴν πικρὴ γεύση τῆς μοίρας, τὸ διαπεραστικὸ συναίσθημα ὅτι τίποτε δὲν ἐπιστρέφει καὶ ὅτι τὰ ὄνειρα ποὺ μοιάζουν χειροπιαστὰ ἐξανεμίζονται σὰν λευκὰ πουλιὰ στὸ δειλινό.

Ὅσο προχωρεῖ ἡ ταινία ἡ σκληρότητα τῆς πίστης τοῦ πάστορα λυγίζει πρῶτα μέσα μας σὰν τὸ κερί, τὴν ξεπερνοῦμε. Εἶναι ὁ θάνατος τῆς γλυκύτατης Μαλάμα (ἐκπληκτικὴ ἡ τρυφερότητα ποὺ ἀναδίνεται ἀπὸ τὸ ἐλεφάντινο αὐτὸ κορμί), εἶναι ἡ εὔθραυστη ἀντίσταση τῆς προαιώνιας παγανιστικῆς παράδοσης τῶν ἰθαγενῶν, εἶναι τέλος ὁ κορμὸς τῆς λεπτῆς Τζερούσα (Τζούλι Ἄντριους) ποὺ μᾶς κτυπᾶ σὰν κεραυνὸς ζωϊκὰ (ἡ κραυγὴ τοῦ καπετάνιου — Ρίτσαρντ Χάρρις), σὰν ἀναδίπλωση καὶ αὐτοσυνειδησία πνευματική. Καὶ τότε, μ' ἕνα ψυχολογημένο ὅλμα ὁλέπουμε τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐμπειρίας μιᾶς πλούσιας ζωῆς πάνω στὸν ἄκαμπτο ἀλλὰ εἰλικρινῆ πάστορα. Μελαγχολία καὶ ραμβασμός, ἀλλὰ καὶ μιὰ κατασταλαγμένη, ἀληθινὴ πίστι εἶναι τὸ φινάλε ποὺ σβήνει ἀργὰ σὰν τρέμολο.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς ταινίας, ἡ συγκινησιακή της δύναμη, στηρίζεται στὴν ἀναζωογόνηση τῶν παραδοσιακῶν δεδομένων ἀπὸ τὸν Τζώρτζ Ρόϋ Χίλλ καὶ τοὺς συνεργάτες του. Μοντέρνα καὶ γνήσια εἶναι ἡ στάσις τοῦ σεναρίου ἀπέναντι στοὺς ἰθαγενεῖς. Ἡ δική τους ἀληθινὴ αὐθόρμητη καὶ τελικὰ χριστιανικώτερη ἀγάπη ἀντιδιαστέλλεται μὲ τὸ Θεὸ τῆς ὀργῆς καὶ τὴν ἀκαμψία τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Γραφῆς ἀπὸ τοὺς ἱεραποστόλους. Ὑπογραμμίζεται ὅμως καὶ τὸ χειρότερο, τὴν εἰσβολὴ τοῦ «πολιτισμοῦ»: Τὸ οὔτσω, οἱ ἐπιδημίες, ἡ οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευση, ἀκόμα κι ὁ ρατσισμὸς ἀκολουθοῦν τὸν λευκὸ καὶ ἀποδεκατίζουν τοὺς ἀγαθοὺς ἰθαγενεῖς. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ εἰσβάνει ταυτόχρονα τὸ τέλος πὼς ἡ ἀληθινὴ ἀποστολὴ του εἶναι ἡ προστασία του ἀπὸ τὴν λευκὴ μάστιγα.

Ἡ σκηνοθεσία πέτυχε κι αὐτὴ νὰ δώσῃ μιὰ νότα ρεαλισμοῦ καὶ ἀτμοσφαιρας σε σκηνὲς ποὺ περιειχαν τοὺς πιὸ φρικτοὺς κινδύνους. Στιγμές, στιγμὲς γεννιέται ἕνας παλμὸς σχεδὸν ἀδάσταχτης ἀνθρώπινης ἐπαφῆς, ὅπως τὸ τελευταῖο χαῦδι τῆς Μαλάμα στὸν Κελόλο πρὶν πεθάνῃ. Καὶ σπάνια ἡ ἀναγκαία σχηματικότητα ἑνὸς τέτοιου ἔργου προβάλλει γυμνὴ στὸ φῶς. Μετὰ τὸν προπέρασυνο «Κόσμο τοῦ Κένρυ Ὄριεντ» ὁ Ρόϋ Χιλλ μᾶς βεβαιώνει ἀκόμα μιὰ φορὰ γιὰ τὸ οὐσιαστικὸ καὶ διακριτικὸ ταλέντο του.

ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

Τὸ δεύτερο ἐνδιαφέρον δεῖγμα τῆς χολλυγουντιανῆς παράδοσης εἶναι τὸ ΧΑΡΤΟΥΜ. Σκηνοθετης εἶναι ὁ Ἄγγλος Μπεζιλ Ντήρντεν καὶ ἡ παραγωγὴ εἶναι ἐπίσης ἀγγλική, ὅμως τὸ ὕφος θυμίζει ἀκαταμάχητα τὸν «Γκάγκα Ντίν» τοῦ Στήβενς. Ἄλλωστε οἱ κυριαρχικὴς σημασίας καὶ ὡραιότατες σκηνὲς τῆς ἐρήμου καὶ τῆς πολιορκίας γυρίσθηκαν ἀπὸ τὸν Γιακίμα Κανοὺτ, τὸν εἰδικώτερο Χολλυγουντιανὸ σκηνοθέτη γιὰ τὶς μεγάλες σκηνὲς δράσης. Ἐδῶ τὸ μυθικὸ στοιχεῖο ἐξαφανίζει (ὅπως πρέπει ἄλλωστε) τὴν Ἱστορία. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἔχει τόση σημασία ἡ κάποια πατερναλιστικὴ (βλέπε ἀποικιοκρατικὴ) σύλληψη τοῦ θέματος. Ἀρκεῖ ἡ ἔνταση τῆς ἀτμόσφαιρας καὶ τῶν βασικῶν συγκρούσεων ποὺ πλουτίζονται μὲ τὴν διαγραφὴ ἑνὸς ἀδιάφορου καὶ κυνικοῦ Γκλάντστοουν καὶ δύο ματαιοδόξων, ὀνειροπόλων καὶ φανατικῶν ἀντιπάλων: τοῦ Μάχυτι (Λῶρενς Ὀλίβιερ) καὶ τοῦ στρατηγοῦ Γκόρντον (Τσάρλτον Ἥστον).

Ἡ τρίτη καλὴ Χολλυγουντιανὴ ταινία εἶναι ἡ χαριτωμένη κομεντὶ ΟΧΙ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΟΥ. Ὁ ἐκπληκτικὸς Τζὼρτζ Σκὼτ παρακολουθεῖται ἱκανοποιητικὰ στὸ ξέφρενο κυνηγητὸ τοῦ ἔρωτα καὶ τῆς ἐπιτυχίας ἀπὸ τὸν Τόνυ Κέρτις καὶ τὴν Βίρνα Λίζι. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι ἡ σκηνοθεσία ὀφείλεται στὸν Νόρμαν Πάνιαμα, ποὺ δρᾶ συνηθέστερα σὰν παραγωγὸς γιὰ νὰ διαφανῇ ἡ ἀξία τῆς παράδοσης, καὶ τῆς ἐμπνευσμένης συλλογικῆς ἐργασίας.

Ἡ παράδοση καὶ ἡ ἔμπνευση εἶναι ἀκριβῶς τὰ στοιχεῖα ποὺ λείπουν τόσο ἀπὸ τὸ ἀπογοητευτικὸ ΡΟΖ ΛΑΓΩΝΙΚΟ τοῦ Ντὲ Σίκα, ὅσο καὶ (σὲ πολὺ «ἐνδεέστερο» ἐπίπεδο) ἀπὸ τὸν ΞΥΠΟΛΥΤΟ ΠΡΙΓΚΙΠΑ τοῦ Γιάννη Δαλιανίδη. Ἂς σπεύσουν νὰ μελετήσουν τὰ «πρωτότυπα».

Φερναντέλ: Ἀκόμα καὶ ἀμίλητος προκαλεῖ τὸ γέλιο.

ΛΗ ΡΑΤΖΙΒΙΛΛ: ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΗ ΗΘΟΠΟΙΟΣ ΜΕ ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Δεκέμβριος. ('Ιδιαιτ. ὑπηρ.). — «Ρψοκινδυνεύω τὰ πάντα, ἀλλὰ δὲν φοβᾶμαι», λέει ἡ Λῆ Ράτζιβιλλ, ἀδελφὴ τῆς Τζάκυ Κέννεντυ ποὺ ξεκινάει, στὰ 33 της χρόνια, γιὰ σταδιοδρομία στὸν κόσμο τῆς 7ης τέχνης καὶ τοῦ θεάτρου. Τὸν προσεχῆ 'Ιούνιο ἡ Λῆ Ράτζιβιλλ θὰ παίξῃ στὸ ἔργο «Ἱστορία τῆς Φιλαδελφεί ας» τοῦ Τρέυσυ Λόρντ, σὲ θέατρο τοῦ Σικάγου.

Τὸν ρόλο εἶχε παίξει ἄλλοτε ἡ Κάθριν Χέπμπορν.

«Πάντοτε ἤθελα νὰ γίνω ἠθοποιὸς λέει ἡ Λῆ. Ἀλλὰ ἦλθε ὁ γάμος μου, τὰ παιδιὰ καὶ μετὰ ἡ πολιτική. Τώρα νομίζω πὼς ἦλθε ὁ καιρὸς νὰ κάνω μιὰ σοβαρὴ προσπάθεια νὰ πραγματοποιήσω τὸ ὄνειρό μου».

Ἡ Λῆ Ράτζιβιλλ εἶναι, ὡς γνωστόν, παντρεμμένη μὲ Πολωνὸ πρίγκιπα. Ἀλλὰ ὁ τίτλος τῆς πριγκίπισσης ἐξαφανίζεται γι' αὐτὴν ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς μιὰ καὶ γίνεται καλλιτέχνις.

Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ μάθη κανεὶς τί σκέπτεται ἡ οἰκογένεια Κέννεντυ καὶ ἰδιαίτερα ἡ Ζάκελιν Κέννεντυ γιὰ τὴν ὄψιμη καλλιτέχνιδα. Ἡ ἴδια σιωπᾶ σὲ κάθε σχετικὴ ἐρώτηση. Καὶ ἡ ἀπάντηση «νὸ κόμεντ» («οὐδὲν σχόλιον») ἐπαναλαμβάνεται στερεότυπα ὅταν ἐν ρωτήσετε τίποτα γιὰ τὴν ἀδελφή της, γιὰ τὸν δολοφονηθέντα Πρόεδρο Κέννεντυ ἢ γιὰ τὸ ἐπίδικο βιβλίο «Θάνατος ἑνὸς Προέδρου».

Λῆ Ράτζιβιλλ: γάμος, παιδιά, πολιτικὴ καὶ τώρα ἡ τέχνη.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 27. ('Ιδ. ὑπηρ.). — Ὡς μεταδίδει τὸ Πρακτορεῖον ΑΝΣΑ ἀνεκαλύφθησαν ὀχυρώσεις χρονολογούμεναι ἀπὸ τὸν 13ον αἰῶνα π.Χ., παρὰ τὴν θέση τοῦ ἀρχαίου Κιτίου, πλησίον τῆς Λάρνακος, εἰς τὴν νοτιοανατολικὴν Κύπρον.

Τὰ ἀρχαῖα αὐτὰ τείχη περιλαμβάνουν, κατὰ διαστήματα ὀρθογώνια προπύργια, ἀποτελοῦν δὲ μοναδικὸν δεῖγμα τῆς μυκηναϊκῆς τέχνης.

Τὸ φίλμ μὲ τίτλο «Οἰκογενειακὸς τρόπος», ποὺ ἡ πρεμιέρα του δόθηκε τελευταία στὸ Λονδῖνο, παίζουν (οἰκογενειακῶς) ὁ Χάϋλεϋ Μάϊλς καὶ ὁ Τζὼν Μάϊλς. Τόσο ὁ Πὼλ Μὰκ Κάρντεϋ, ποὺ ἔγραψε τὴν μουσικὴ τοῦ ἔργου, ὅσο καὶ ὁ Χάϋλεϋ Μάϊλς, ἐμφανίστηκαν στὴν πρεμιέρα μὲ κοστούμια ἐποχῆς (ἡ φωτογραφία μας).

Τὸν προτιμοῦν 9.000.000 καπνιστὰ!
Δρχ. 460
SILVER MATCH
ΓΑΛλικοὶ ΑΝΑΠΤΗΡΕΣ ΑΕΡΙΟΥ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΓΚΙΝΗΣΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑΣ

ΠΑΡΙΣΙ, Δεκέμβριος ('Ιδ. ὑπηρ.).— Τὸ 'Ιταλικὸν Πρακτορεῖον Εἰδήσεων «Ἄνσα» πληροφορεῖται ὅτι ὡς ἀνεκοινώθη ἐκ τῆς διευθύνσεως Μουσείων τῆς Γαλλίας, αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν δικαιωμάτων εἰσόδου τῶν Μουσείων τῆς Γαλλίας, τὴν 28ην Δεκεμβρίου, θὰ διατεθοῦν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἔργων τέχνης ποὺ ὑπέστησαν βλάβας ἐκ τῶν πλημμυρῶν τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου εἰς Φλωρεντίαν καὶ ἄλλας πόλεις τῆς Ἰταλίας.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς «Ἐθνικῆς Ἑταιρίας τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν» κ. Πέτρος Χάρης ἔλαβε ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸν δήμαρχον τῆς Φλωρεντίας κ. Λ. Μπαρτζελλίνι ποὺ ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ συμφορὰ μᾶς παρέχει τὴν παραμυθία τῆς ἀνθρώπινης ἀλληλεγγύης καὶ τῆς μεγαλοψυχίας ποὺ ἀναβλύζουν ἀπὸ τὴν εἰλικρινέστατη ἔκφραση συμμετοχῆς καὶ τὴν ἐκδήλωση θλίψεως καὶ ἀγωνίας, παράλληλα μὲ τὶς εὐχές, ποὺ μοῦ ἀπευθύνατε ἐκ μέρους τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρίας τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν καὶ τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων τῆς Ἑλλάδος.

Ἐξ ὀνόματος τῆς πόλεως ποὺ τόσο σκληρὰ δοκιμάστηκε καὶ ποὺ μόνον σήμερα ἀρχίζει νὰ ἀνολαμβάνῃ καὶ νὰ λυτρώνεται ἀπὸ τὴ λάσπη γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ προβλήματα τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς νέας πορείας της, σᾶς εὐχαριστῶ μὲ συγκίνηση καὶ μὲ τὴν ἐδραιωμένη στὸ πνεῦμα τοῦ Λαοῦ τῆς Φλωρεντίας πίστη».

ΖΑΝ ΠΩΛ ΜΠΡΙΑΛΥ ΚΑΙ ΜΑΡΙ ΜΠΕΛΛ ΗΡΘΑΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΕΜΕΙΝΑΝ ΛΙΓΗ ΩΡΑ

Ὁ Ζὰν Πὼλ Μπριαλὺ καὶ ἡ Μαρὶ Μπέλλ πέρασαν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ἐρχόντουσαν ἀπὸ τὴ Παρίσι καὶ πήγαιναν στὴν Βηρυττό, ὅπου θὰ δώσουν σειρὰ παραστάσεων. Τὸ ἀεροσκάφος μὲ τὸ ὁποῖο ταξίδευαν ἔκανε μία σύντομη στάση στὸ ἀεροδρόμιο τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Γιὰ τὸν Ζὰν Πὼλ Μπριαλὺ αὐτὴ ἡ στάση ἦταν ἡ πρώτη του συνάντηση μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Μαρὶ Μπέλλ, ὡς γνωστόν, ἔχει ξαναέλθει στὸν τόπο μας ὅπου καὶ ἔχει παίξει.

Τὸ ποσόπονο τοῦ Ζὰν Πὼλ Μπριαλύ: Ὅτι ἔφθασε νύχτα στὴν Ἑλλάδα καὶ δὲν εἶδε τὸ φῶς καὶ τὰ χρώματα γιὰ τὰ ὁποῖα τοῦ μιλοῦν ὅσοι γνωρίζουν τὸν τόπο μας. Κανένας ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες ποὺ τὸν συνάντησαν δὲν τοῦ εἶπε βέβαια ὅτι καὶ ἂν ἀκόμη εἶχε ἔλθει νωρίτερα ἡ χθεσινὴ ἀττικὴ μέρα δὲν διέφερε πολὺ ἀπὸ τὶς παρισινές.

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

μὲ πεῖραν πολλῶν ἐτῶν ἀναλαμβάνει παραδόσεις καὶ προπαρασκευζει δι' ἀκαδημαϊκὸν ἀπολυτήριον. Τηλέφωνον 610.517.

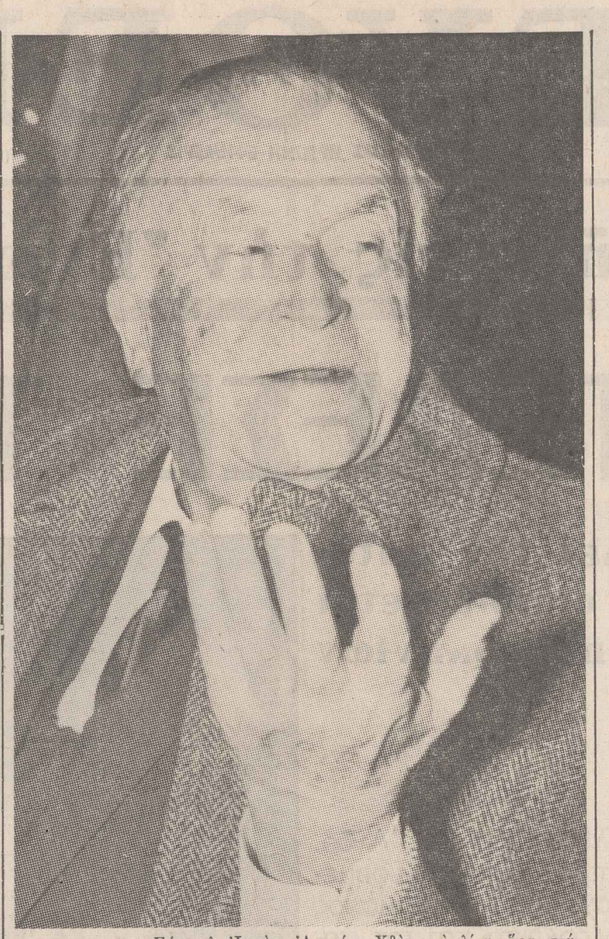

Σάμουελ Ἰωσὴφ Ἀγκνόν: Χθὲς γιὰ λίγη ὥρα στάθηκε στὴν Ἀθήνα. Σχετικὸ ρεπορτὰζ δημοσιεύεται κατωτέρω.

Ὁ Σάμουελ Ἰωσὴφ Ἀγκνὸν

(ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΟΜΠΕΛ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

γιὰ λίγη ὥρα χθὲς στὴν Ἀθήνα

«ΟΤΑΝ ΓΡΑΦΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΦΥΛΗ ΓΡΑΦΕΙ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ»

«Ἕνας μικρόσωμος ἄνθρωπος ποὺ πλησιάζει τὰ 80 του χρόνια. Ποὺ τὸ θλέμμα του ἔχει τὴν σπιρτάδα 20χρονου. Ποὺ τὸ δέρμα τοῦ προσώπου του διατηρεῖ κάτω ἀπὸ τὶς ρυτίδες τὴν φρεσκάδα ποὺ μαρτυρεῖ αἰωνόβια αἰσιοδοξία. Αὐτὸς εἶναι ὁ Σάμουελ Ἰωσὴφ Ἀγκνόν, ὁ Ἰσραηλινὸς συγγραφεὺς ποὺ πῆρε τὸ φετεινὸ βραβεῖο Νόμπελ γιὰ τὴν λογοτεχνία. Ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὴν Στοκχόλμη (ὅπου εἶχε πάει νὰ παραλάβῃ τὴν ἀνωτάτη τιμητικὴ διάκριση ποὺ τοῦ ἔδωσε ἡ Σουηδικὴ Ἀκαδημία) καὶ κατευθυνόμενος στὸ Ἰσραήλ ὁ μεγάλος αὐτὸς συγγραφεὺς τοῦ ἑβραϊσμοῦ ἐπωφελήθηκε ἡμίωρης στάσεως τοῦ ἀεροσκάφους τῆς «Ἐλάλ» μὲ τὸ ὁποῖο ταξίδευσε γιὰ νὰ μιλήσῃ στοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἀθηναϊκοῦ Τύπου.

Σύζυγος σεμνή, σιωπηλή, ἑνὸς μεγάλου συγγραφέα, ἡ κ. Σάμουελ - Ἀγκνόν (χθὲς στὸ ἀεροδρόμιο τοῦ Ἑλληνικοῦ), δὲν ἔμοιαζε καθόλου νὰ ἔχῃ ἐπηρεαστῆ ἀπὸ τὸ βραβεῖο Νόμπελ, ποὺ ἔλαβε ὁ σύζυγός της.

Ἡ συνέντευξη Τύπου ποὺ ἔδωσε δὲν ἦταν ἀπὸ τὶς συνηθισμένες. Κυρίως γιατὶ γιὰ πρώτη ἴσως φορὰ μιλοῦσε σὲ Ἕλληνες δημοσιογράφους ἕνας Ἑβραῖος ποὺ ἄλλη γλῶσσα ἀπὸ τὴν ἑβραϊκὴ δὲν γνωρίζει καὶ ποὺ γιὰ τὰ γραφτά του σ' αὐτὴ τὴν γλῶσσα — ποὺ εἶναι ἡ γλῶσσα τῆς Βίβλου— πῆρε τὴν μεγαλύτερη διεθνῆ λογοτεχνικὴ βράβευση τῆς ἐποχῆς μας.

«Ναί, λέει ὁ Σάμουελ Ἰωσὴφ Ἀγκνόν, ἡ ἑβραϊκὴ εἶναι ἡ πρώτη γλῶσσα ποὺ μίλησα καὶ ἔγραψα». Καὶ μ' αὐτὴ τὴν δήλωσή του καταλαβαίνει κανεὶς ὅτι εἶναι Ἰσραηλινός, πέρα γιὰ πέρα, καὶ ὄχι Ἑβραῖος τῆς διασπορᾶς.

«Ἤμουν 5 ἐτῶν, προσθέτει ὁ βραβευμένος Ἰσραηλινός, ὅταν ἔγραψα στὴν ἑβραϊκὴ τοὺς πρώτους μου στίχους».

Ποιητής, δοκιμιογράφος, πολύπλευρος πάντως συγγραφεὺς ὁ Σάμουελ Ἰωσὴφ Ἀγκνόν βραβεύτηκε γιὰ τὴν μεγάλη του προσφορὰ στὴν ἱστορία τοῦ ἑβραϊσμοῦ. Ὁ ἴδιος ὅμως πιστεύει ὅτι ὅταν ὁ συγγραφέας γράφῃ γιὰ τὴν φυλὴ στὴν ὁποία ἀνήκει «γιὰ τὸν δικό του ἄνθρωπο» —ὅπως λέει— καὶ γράφει ἀληθινά, τότε, εἶναι σὰν νὰ γράφῃ γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

«Ξεχάστε ἐμένα καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους συγγραφεῖς, λέει, καὶ πάρτε γιὰ παράδειγμα τὸν Ὅμηρο. Στοὺς Ἕλληνες ποὺ περιγράφει καθρεφτίζονται ἄνθρωποι ὅλων τῶν φυλῶν καὶ ὅλων τῶν ἐποχῶν».

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΙΝΑΙ ΣΑΝ ΜΟΥΣΙΚΗ

«Εἶχα πάντοτε καημὸ», λέει ὁ Σάμουελ Ἀγκνόν «ὅτι δὲν ἔμαθα ἄλλη γλῶσσα ἀπὸ τὴν ἑβραϊκή. Ἀλλὰ σήμερα, ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, ὁ καημός μου εἶναι διπλός. Γιατὶ ἀκούω ἐσ